

T.C.
TEKİRDAĞ VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü
ÖLÇME DEĞERLENDİRME MERKEZİ

A KİTAPÇIĞI

2018-2019 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI DERSİ 9. SINIF 1. DÖNEM ORTAK SINAVI

Adı ve Soyadı :

Okulu :

Sınıfı :

Öğrenci Numarası :

SORU SAYISI : 25

SINAV SÜRESİ : 40 Dakika

ÖĞRENCİLERİN DİKKATİNE!

- 1- Öğrenciler sınav kurallarına ve salon görevlilerinin tüm uyarılarına uymak zorundadır.
- 2 - Sınıf öğrenci yoklama listesinde belirtilen sınıfta ve sıra numarasında oturunuz.
- 3- Soru kitapçığının sayfalarını kontrol ediniz, baskı hatası var ise değiştiriniz.
4. Kitapçık türünü cevap kâğıdındaki ilgili alana kodlayınız.
5. Cevap kâğıdı üzerindeki kodlamaları kurşun kalemle yapınız.
- 6- Soru kâğıdında yapılıp cevap kâğıdına işaretlenmeyen cevaplar geçersiz sayılacaktır.
- 7-Sınav evrakını tam teslim etmeyenlerin sınavı geçersiz sayılacaktır.

A

1. Kemal kütüphaneden incelemek için aldığı ilk sözlükte bazı ortak ve benzer kelimeler “araslan – aslan, cecek – çiçek, hurt – kurt, kavakarcan – güvercin vb.” olmasına rağmen sözlükteki kelimelerin Türkiye Türkçesine çok uzak olduğunu gördü. İkinci sözlükte “gaga” kelimesinin karşılığı olarak “ağız”, “kaşalot” kelimesinin karşılığı olarak “aptal, budala” kelimesinin olduğunu gördü.

Kemal hangi iki sözcüğü incelemiştir?

- A) Çuvaşça – Argo Sözlüğü
- B) Özbekçe – Argo Sözlüğü
- C) Azerice – Deyimler Sözlüğü
- D) Yakutça – Terimler Sözlüğü
- E) Türkmence – Atasözleri Sözlüğü

2. Deniz çekilmeye başlıyordu; yer yer ayın gümüş rengine boyadığı sularla dolu büyük delikler, yosun kaplı ve hala ıslak kumlar, gürüldeyerek çekilen denizin kaldırıp yırttığı, kurulmuş ağlar görülüyordu.

Altı çizili kelimenin cümleye kattığı anlam hangisinde vardır?

- A) Havanın kararmasıyla ağlar çekiliyor.
- B) Suların çekilmesiyle kalıntılar ortaya çıktı.
- C) Bir köşeye çekilerek çayımı yudumladım.
- D) Mebusluktan çekilme niyetinde değilim.
- E) Son soruda yarışmadan çekildi.

3.

... Mademki bu bir fedakârlıktır, ücretle olmaz. Karşılıksız olur. Devlete karşı ücretle yapılacak bir fedakârlık, ne olursa olsun gerçekte kişisel bir kazançtan başka bir şey değildir. Ben maaş, makam, ücret falan istemem... Karşılık beklemeden elçilik hizmetini görürüm. Koşulum budur.

Diyen kahramanın en önem verdiği değer hangisidir?

- A) Maddiyat
- B) Özveri
- C) Çalışkanlık
- D) Cesaret
- E) Vatanseverlik

4.

“Bir adam balık tutuyordu:
Sait Faik gördü.
Bir kız adamakıllı güzeldi;
Sait Faik gördü.
Bir sokakta bir avuç güneş vardı;
Sait Faik gördü.
Bir güzel deniz yayılırdı;
Sait Faik gördü.
Yosma bulutlar vardı bilmezsiniz;
Sait Faik gördü.
Bir güzel yaşamak vardı bilmezsiniz;
Sait Faik gördü.
Şimdi sokaklar boş kaldı;
Şimdi temiz defterler boş kaldı;
Sait Faik öldü.”

Turgut Uyar'ın yazdığı bu şiirden yola çıkarak Sait Faik'in hikâyeciliği ile ilgili hangisine ulaşamaz?

- A) Sokağı anlatan bir yazar olduğuna
- B) Hikâyelerinde merak unsurunun ön planda olduğuna
- C) Çoğu insanın göremediği detayları anlattığına
- D) Hikâyelerinde doğa güzelliklerine yer verdiğine
- E) Kuvvetli bir gözlem gücüne sahip olduğuna

5.

“ Çocukluğum şehirlerarası otobüslerde geçti. Babamın memuriyeti annemi, kardeşimi ve beni köksüz ağaçlar gibi savurdu durdu. O günlerde tek teselli bulduğum yerler kitap okuyabildiğim ağaç gölgeleriydi. Tek tük hikâye yazmaya böyle başladım.”

Bu sözleri söyleyen kişi hangisi ile nitelendirilebilir?

- A) Çocukluk yıllarını özleyen ve tekrar yaşamak isteyen
- B) Geçmiş yaşantıları yaratıcılığını tetikleyen
- C) Yaşadığı yerlerin tecrübe kazandırdığına inanan
- D) Çocukluğunda kardeşinden başka arkadaşı olmayan
- E) Büyüdüğünde ünlü bir hikâye yazarı olmak isteyen

A

6.

I. O zaman Suat'ın gözleri müşfik bakışlarını kaybetmeksizin Necip'e döndü ve bu bakış o kadar derin, sıcak bir muhabbetle nemliydi ki Necip ruhu eriyor sandı.

II. Bugün pazardı. Hüseyin Arif bir gün evvelki gazeteyi aldı. Çanakkale'ye dair İstanbul'dan ve Berlin'den gelen telgrafları süzdü. Karadan ve denizden hücum ediyor, Boğaz'a döktüğümüz torpiller toplanıyor, Seddülbahir'le Anafarta' ya çıkan İngiliz, Fransız askerleri ilerliyordu.

Bu metinlerde edebiyat hangi bilim dallarından faydalanmıştır?

I	II
A)Sosyoloji	Psikoloji
B)Psikoloji	Sosyoloji
C)Sosyoloji	Tarih
D)Psikoloji	Tarih
E)Tarih	Psikoloji

7. Bütün olanları geride bırakmak ve buradan uzaklaşmak için bir tatile çıkmaya karar verdiler. Merve nereye gidileceğini _____ I _____ Ahmet ise tatil için gerekli olan birkaç parça eşyayı aceleyle bavula doldurmakla meşguldü. İşini bitirdikten sonra ayağa kalktı ve _____ II _____

Metnin bakış açısının Tanrısal (ilahi) olması için boşluklara hangileri getirilmelidir?

- A) I- umursamıyordu.
II- benden dışarı çıkmamı istedi.
- B) I- düşünüyordu.
II- gözünü birazdan çalacak telefona dikti.
- C) I- bilmiyordu.
II- bana sen de gelir misin diye sordu.
- D) I- bana söylemişti.
II- bir şeylerin ters gittiğinden endişe duydu.
- E) I- sordu.
II- Bodrum'a diye cevap verdi.

8.

- Tek olan, diğer varlıklara benzemeyen varlıkları karşılayan isimler
- Aynı türden olan varlıkların ve kavramların ortak isimleri
- Beş duyu organımızdan herhangi biriyle algılayamadığımız kavramları ifade eden isimler

Hangisinde bu bilgileri doğrulayan isimler sırasıyla verilmiştir?

- A) Agâh Bey dünya hallerinden habersiz bir adamdı.
- B) Yaşlı adam odada oturanlara üzüntüsünü anlattı.
- C) İstanbul her insanın yaşamak için özlem duyduğu bir şehirdir.
- D) Karadeniz'in o güzelim yaylalarını atla gezdik.
- E) Yazar, romanlarında okuyucuya umut verir.

9.

(I) Yorulup kırık dökük bir bankın üzerine çöktüm.
(II) Gri bulut desenli eşofmanı olan çocuk koşarak geçti önümden. (III) Gözümün alabildiği her yer yeni dökülmüş çınar yapraklarıyla dolu.
(IV) Kavurucu bir güneşin altında gölün kıyısında olmak isterdim. (V) Bir ses duyup başımı sola çevirdim ve tekrar karşılaştım onunla.

Hangi cümlede olayın geçtiği zamanla ilgili bir çıkarımda bulunulabilir?

- A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V

A

10.

Ege türkülerinden Kelt ezgilerine uzanan müzik yolculuğu, barışın, sevginin, dostluğun küçük öykülerini anlatıyordu bizlere. Oysa bir gün önce tanışmamıştık bile. Kosta, bir Avustralya kentinden gelmişti; Yanni Atina'dan, Fusun İstanbul'dan. O sabah hepimiz adalıydık; Yorgo gibi, Bahar gibi...

Metinde vurgulanmak istenen hangisidir?

- A) Günümüzde gençlerin en çok ilgili olduğu sanat müziktir.
- B) Ege türkeleri ile Kelt ezgilerinin çok fazla ortak yönü vardır.
- C) İnsanlar farklı kültürlerden olsalar da sanatın dili ortaktır.
- D) Dostluk ve arkadaşlıklar sadece müzik sayesinde daha çabuk kurulabilir.
- E) Barış ve sevgi ancak sanat ile ilgilenenler arasında oluşabilir.

11.

Sarıyer'de inip denizin üstüne uzanmış lokantaya girdiklerinde hava kararıyordu. İçeride ışıklar yanmıştı. Masaların çoğu boştu. Yemek yiyenler, onlar geçerken dönüp baktılar. Denizden yana köşedeki masaya Güler'i ötekilerin bakışlarından tedirgin olmasın diye arkası onlara dönük oturttu. (...)

Metin hangisiyle devam ettirilirse iç monolog tekniği kullanılmış olur?

- A) Güler'e rahatsız olup olmadığını sordu.
- B) Garsonun uzattığı listeyi aldı.
- C) Kendisi de usulca oturdu yanına.
- D) Güler, bardağını alıp birkaç yudum içti.
- E) Gerçi o, bunlara hiç aldırmaz, diye düşündü.

12. "Bir resme baktım, düşleri gördüm.
Doğaya baktım, umudu gördüm.
Edebiyata baktım, insanı gördüm."

Şiirden hareketle edebiyatın en uygun tanımı hangisidir?

- A) Edebiyat kurguya dayalı bir sanat dalıdır.
- B) Edebiyat diğer sanatlarla ilişkili bir daldır.
- C) İnsanın yazdığı her şey edebiyattır.
- D) Edebiyat duygu ve düşünceleriyle bireyi anlatan sanattır.
- E) Edebiyat sadece güzel duyguları anlatan bir sanat dalıdır.

(I)Feri gitmiş sokak lambasının altında eskimiş, görmüş geçirmiş, bir bankta oturuyordu Ahval Bey. Üstüne usul usul yağan kar, siyah pardösüsünün omuzlarında boncuk boncuk parlıyordu.(II)Bir zamanlar yanında hayalleri, avuçlarında umutlarıyla dolaşan bu adam, şimdi fotr şapkasını alından yüzüne doğru hafifçe eğmiş, "ne oldu, neden oldu?" diye düşünüyordu. (III)Bulvarda ani bir kargaşa başladı ve herkes çılgık çılgığa bir tarafa koşuşturuyordu. (IV)Bekçi düdükleleriyle irkilen atlar burunlarından soluyor, faytonların çıkardığı sesler karla karışık insan seline karışıyordu (V) Ahval Bey, az önceki dinginliğini bozmadan yerinden doğruldu; baktı fakat bakışları derin ve anlamlıydı. (VI)Ardından oradan uzaklaşıp gözden kayboldu ve bir daha ondan haber alınamadı.

13.ve 14. Soruları yukarıdaki metne göre cevaplayınız.

13.

Olay örgüsü dikkatte alındığında ikinci paragraf kaçınıcı cümleden itibaren başlatılabilir?

- A) II
- B) III
- C) IV
- D) V
- E) VI

14.

II numaralı cümlede hangi anlatım biçim ve tekniği kullanılmıştır?

- A) Öyküleme – Diyalog
- B) Betimleme – Diyalog
- C) Öyküleme – Monolog
- D) Betimleme – Monolog
- E) Sadece betimleme

A

15.

“Benim hikâyelerimde şiirsellik, yalınlık, yazıya dökülmüş sevgi, insanları oldukları gibi kabulleniş var. Tüm bunların anlatıldığı sahiller, denizlerin orta yeri, balıkçı kulübeleri, ağır ağır sallanan tekneler... Sanıyorum ki okuyucu bir sona ulaşmaktan çok, bir fotoğrafı izler gibi o anın tadına varmak için okuyor hikâyelerimi.”

Diyen bir yazar hangi sanatçı ile aynı hikâye türünde eser vermektedir?

- A) Sabahattin Ali
- B) Refik Halit Karay
- C) Sait Faik Abasıyanık
- D) Reşat Nuri Güntekin
- E) Ömer Seyfettin

16.

Sürülerin arasında üç arşın kalmıştı, birden aktarın kazı irkildi, silkindi; tüyleri dimdik kalkarak kayar gibi bir süratle diğer sürünün önüne geldi, durdu. Başını havada tutarak meydan okuyordu. Ömer'in kazı, hasmının bu hareketine, bir müddet, gagasını çamurdan çıkarmayarak, hayretle, sükûnetle baktı, sonra upuzun boynunu bir yılan gibi sürüyerek koştu, ıslık gibi bir sesle tısladı.

Küs Ömer
Refik Halit Karay

Metinde yazarın üslubuna yönelik tespitlerden hangisi yanlıştır?

- A) Yansıma sözcük kullanılmıştır.
- B) Benzetmelerden yararlanılmıştır.
- C) Deyimler vardır.
- D) Devrik cümle kullanılmıştır.
- E) Uzun cümleler kullanılmıştır

17.

Zile basıp bekliyoruz. Nevin ölmemiştir, diyorum kendi kendime. Birazdan kapıyı açacak, dağınık saçlarını düzeltecek beni karşısında görünce. Şaşkınlık dolu, sert bir yüzle dikilecek öylece. Ağlamaklı olacak, gözyaşları içinde birbirimize sarılacağız. Benim mutlu sonum böyle olacak, diyorum kendi kendime. Zile tekrar basıyorum, içeriden ayak sesleri geliyor. Bir kilit, tarihi yeniden başlatmak, bütün pişmanlıkları sonlandırmak için dönüyor. Kapı açılıyor.

Metin kahramanı ile ilgili hangisine ulaşılabılır?

- A) Endişelerinden ötürü kararsızlık yaşamaktadır.
- B) Geçmişini reddeden bir suçluluk duygusuna sahiptir.
- C) Olaylara son derece gerçekçi yaklaşmaktadır.
- D) Yaşanan olumsuzluklara rağmen geleceğe dair ümitlidir.
- E) Yaşadığı kırgınlıklar, sevgisinin önüne geçmiştir.

18.

Dursun Fakı : “ Her yiğidin harcı değildir.” dedi. “ ... Sadece zaruri ihtiyaçlar için dışarı çıkmak dışında kırk gün boyunca burada kapalı kalmak... Ben ilk sefer girdiğimde bir saat bile kalmamıştım.”

Altı çizili sözün kattığı anlam hangisinde vardır?

- A) Mesleğindeki yoğunluğu herkes kaldıramaz.
- B) Onun hızına yetişmek imkânsızdır.
- C) Zorluklara karşı beraber göğüs germeliyiz.
- D) Yeri geldiğinde mantığı da kontrol altına almalıyız.
- E) Tabiki o kadar yolu yürüyemeyiz.

A

19.

I.Metin;

Kaldırımlar

Uzanıverse gövdem, taşlara boydan boya
Alsa bu soğuk taşlar alnımdan bu ateşi
Dalıp sokaklar kadar esrarlı bir uykuya
Ölse, kaldırımların kara sevdalı eşi.

II.Metin;

Kaldırım, küçük taşlarla yapılan yol döşemesine denir. Yol kenarında yayaların yürümesi için yükseltilmiş kısımdır.

- 1.) I.metin gerçek iken II. metin kurmacadır.
- 2.) I.metinde amaç öğreticilik iken II. metinde edebi zevk uyandırmaktır.
- 3.) İki metin de aynı kavramlardan yola çıkarak yazılmıştır.
- 4.) İki metinde de imgelere yer verilmiştir.
- 5.) I.metin öznel, II. metin nesnelidir.

Metinlerle ilgili verilen bilgilerden hangileri doğrudur?

- A)1, 3, 5
- B)1, 2, 3
- C)2 ve 3
- D)3 ve 5
- E)2, 3 ve 5

CÜMLE	TEKİL	ÇOĞUL	TOPLULUK	SOMUT	SOYUT
I- Yaşamak, bir <u>orman</u> gibi kardeşçesine.			*	*	
II- Geçti açıktan iki üç <u>sandal</u> .	*			*	
III- Aheste çek <u>kürekleri</u> mehtap uyanmasın.		*		*	
IV- Gündüz <u>hayalimde</u> gece düşümdesin.	*				*
V- Ben geldim geleli açmadı <u>göklar</u> .		*			*

20.Tabloda numaralı yerlerin hangisinde altı çizili adın özelliği yanlış gösterilmiştir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

21.

Deniz kıyısındaki bu balıkçı köyünde bir marangoz vardı. Marangozun iyi bir işçiliği, yeterince araç gereci, hızarı bulunuyordu. İkinci üzeri öğrencileri evlerine yolladıktan sonra doğru oraya giderdim. Nedeni bir kez marangoz güzel konuşan doğru bir adamdı, ikincisi

Metin hangisiyle tamamlanırsa tema “arzu, istek” olur?

- A) Ailemin isteğiyle her gün gitmek zorundaydım.
- B) Gitmesem marangoz bir daha içeri almazdı.
- C) Küçüklükten beri zanaata ilgim vardı.
- D) Marangozun yanında doğruluğu öğrenebilirdim.
- E) Marangozluk yaşatılması gereken bir zanaattı.

A

Ne yapmalıydı şimdi? “Şoför efendi, iki buçuğun üstünü unuttunuz!” dese şoför belki de “Ne biliyorsun unuttuğumu” diye bozabilirdi. Bozmasa bile dolmuş yolcuları şöyle bir bakarlar, içlerinden “Amma da para canlısı ha!” gibilerinden geçirebilirlerdi. Başkalarının onun hakkında böyle düşüncelerini istememekle birlikte bu tür düşüncelerini belirtircesine yan yan bakmalarından nefret eder, cinleri tepesine toplanırdı.

22 ve 23. Soruyu metne göre cevaplayınız.

22.

Hikâyenin bakış açısı ve anlatım tekniği hangisinde doğru verilmiştir?

- A) Hâkim-İç Monolog
- B) Gözlemci-İç Monolog
- C) Hâkim-Diyalog
- D) Gözlemci-Diyalog
- E) Kahraman-İç Monolog

23.

Metindeki çatışmayla ilgili hangisi doğrudur?

- A)Toplum baskısı sonucu iç çatışma yaşanmaktadır.
- B)Kuruntuları onu hakkını aramaya itmiştir.
- C)Şoförle kavga etmek istemektedir.
- D)Yaşadıklarından yola çıkarak sessiz kalmayı tercih etmiştir.
- E)Sabırsız, sinirli bir yapısı olduğundan kimseyle konuşmak istememektedir.

24.

Aylin, Füsün, Özge, Burcu, Selin adında bir grup öğrenci Türk edebiyatında hikâye konusunda soru-cevap şeklinde yazılı çalışması yaparlar. Aylin soru sorar diğerleri ise şu şekilde cevap verir:

Aylin: (Sözlü) Edebiyatımızda olaya dayalı hikâyenin yerini tutan ilk metin örnekleri hangisidir?

- A) Destanlar B) Mesneviler
- Özge, Selin ve Füsün: A
- Burcu : B

Aylin: Olay hikâyesinin Dünya ve Türk edebiyatındaki temsilcileri hangileridir?

- A) Anton Çehov- Memduh Şevket Esenal
- B) Guy de Maupassant- Ömer Seyfettin
- Füsün ve Burcu : A
- Özge ve Selin: B

Aylin: Türk edebiyatında batılı anlamda ilk hikâye örneği ve yazarı hangisinde doğru verilmiştir?

- A) Küçük Şeyler-Samipaşazade Sezai
- B) Letaif-i Rivayat-Ahmet Mithat Efendi
- Özge, Burcu ve Selin: A
- Füsün: B

Hangi öğrenci veya öğrenciler tüm sorulara doğru cevap vermiştir?

- A) Özge - Füsün
- B) Selin - Burcu
- C) Füsün - Selin
- D) Burcu - Özge
- E) Özge - Selin

25. Eda bir Pazar sabahı elinde kahvesiyle yağmuru izlerken bir yavru kedinin miyavlamasını duyar ve üzülür.

Bu iletişim örneği ile ilgili olarak hangisi doğrudur?

Kaynak	Alıcı	Mesaj	Kanal	Geri bildirim
A) Yavru Kedi	Eda	Kedinin miyavlaması	Ses	Eda'nın üzülmesi
B) Eda	Yavru Kedi	Kedinin miyavlaması	Yazı	Eda'nın üzülmesi
C) Yavru Kedi	Eda	Kedinin miyavlaması	Ses	Kediyi duyması
D) Eda	Yavru Kedi	Yağmurun yağması	Yazı	Eda'nın üzülmesi
E) Yavru Kedi	Eda	Yağmurun yağması	Ses	Kediyi duyması

*10.780 Öğretmen ve 183.882 Öğrencimiz ile
Biz Büyük Bir Aileyiz...*

T.C. TEKİRDAĞ VALİLİĞİ İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ